

Tekintetes Szerkesztő úr!

A kereskedők és iparosok folyó hó 14-én tartott gyűlésén sok, ránk nézve átvés kérdés került szóba. Egyebek közt az is, hogy hetenkint két betűvárat tartassunk. Adam Endre kártyásom igen helyesen érvelt a mellett, hogy ez csak akkor lehetséges, ha mi Salgotarjának végre valahára felszabadulunk ama ránk nézve sereimesz teher alól, hogy mi saját tulajdonunkat képesek piacra ép egy ártókat a helypénzt, mint az idegen, ki községünk terheiből hozzá nem járul.

Hányszor történtek az, hogy kirakodnak és annyit nem árulunk, hogy a nyereség a fizetett helypénzt fedezze. Tényleg már most hetenkint kétszer kirakodni így a helypénzt valóban az adóvá válik. Kérném egy iparos mint kereskedőtársaimat indítsunk mozgalmat és kerjük meg képviselőtestületünket, hogy ezen sereimesz már végre találunk is meg szűnjék. Jól tudom azt, hogy ez csak akkor lehetséges, ha a mostani helypénzberlet lejár. Kell hogy előjárásunk és képviselőtestületünk végén belássa azt, hogy mily sereimesz a község lakosainak, hogy saját piacunkon helypénzt fizetünk. Nincs talán szöcs a házban község ahol ez elő fordulna. Ha megvárjuk a helypénzt, akkor valóban átvés oda hatni, hogy hetenkint két betűvárat legyen, mihez nem is kell majd valami nagy mozgalom, mert az majd akkor magától fejlődik. Látnak azt, hogy most is nálunk szűrtökön és pörtyökön elég élénk piac élhet fejlődik.

Ismételve kérem iparos és kereskedő társaimat, fogjunk össze és minden érdekből azonn lejárunk, hogy ezen régi sereimesz végre megsűnjék.

Egy iparos.

Csodagyermek

I.

Dívtos Áramist követi el pár évvel ezelőtt a műveltebb államokban. Áll van csodálatos ahol valamelyik gyermeknek ne tudnak így bemutatni: „Csodagyermek, valóban genit, olyan okos mint egy felnőtt!” Azután jön az előadás. A 2—3 éves gyermek szá-

a leány férjhez megy abba, aki a család alapítás minden feltételének megfelel, aki el tudja őket uralkodni tartani. Hogy szereti-e vagy sem az mellesleg. A szülők pedig a legtöbb esetben szívesen adják férjhez leányukat, nem igen törődve azzal, hogy leányuk szereti-e leendő férjét, vagy sem. „Mi sem szerettük a leendő férjüket, majd meg szokták egymást.” Ez a kijelentés minden erkölcsatlanság mellett is érthető. Az eladó leány a polgári családnál a legnagyobb teher, sok kell neki a mai hűbertes dívat mellett és természetesen igyekszik rajta túladni.

A szerelem nélküli házasság pedig a legnagyobb erkölcsatlanság. Erkölcsatlanság, ha egy gazdag, de csúnya leány vesz magának egy dalús srác férjét, aki el nemmire sem fogja szeretni és feleségének kitarthatja lesz, a felesége pénzén szeretni fog tartani. Az sem kevésbé erkölcsatlanság, ha egy gazdag férjhez hozomány egy leány szerelem nélkül. Csak azért, hogy legyen aki eltarja. Miben különbözik az ilyen menyasszony az utca leányától. Semiben. Ez eladja a testét, mondjuk egy szép kalapért, egy vacsoráért, vagy pénzért, egy szöcs anyagi előnyért, a szerelem nélküli férjhez megnő pedig ugyan csak a testét adja el, mert a leány csak az igazán szerető nő adja a férjnek. Hogy hosszabb időre, talán örökre adja oda a testét, és a dolgot mit sem változtat, mert hiszen jobban megfizetődik. Nem egy kalapot kap hanem sokat, nem egy vacsorát, hanem többet

valja Petőfi, a 4—5 éves már régen tud olvasni és a napilapok híreiről referál, a 6—7 éves Mozartot Bechovent zongorázza, begedelli — avagy a repülőgép tökéletesítésén gondolkodik. A szülők és vendégek pedig nagy komolyan nézik a kis „bölcsőt”, a kis „művészt” a kis „filozófust” és nem győzik dicsekedni csodáival.

Elsimuló emberek nyilvánosan szerepeltek az ilyen genitális gyermekek. A nagy közönség tapos, ajjong, bámul. Azok pedig akik tisztában vannak a gyermeki lélek fejlődésével, észlelte, azübből sajnálják azt a szegény találditott gyermekét, kinek testére lelkére nézve jobb hatással volna, ha jász-lakna hasonló körülmények között.

Ha alapos tanulmány tárgya válnának a nyilvánosan szereplő csodagyermekeket, legtöbb esetben szülőkkel együtt találkoznánk. A legtöbb „csodagyermek” ugyanis kismamák jól mankított felnevelésű.

Vannak azonban nagy számú igazán tehetséges, ugyan kis gyermekek, akik bámulatra ejtenek szereplésükkel. Ezek vagy egyoldalú tehetségek, vagy egyoldalúlag fejlesztertek valamelyik képességüket a többi rovására. Az előbbiek rendeltetésükhöz egyelőre bírnak, ezek tehát abnormalnak, stábbial túlerősítették a tanulással, ami könnyen megbonthatja magát, mert az ilyen gyermek csak elővételre képes alkalmazni.

Egyoldalú tehetséget abnormalis gyermeknek kell tekintanunk. Némelyiknek csodálatos emlékező tehetsége van. Egy intézetben láttam egy 12 éves gyöngyelműt, aki 6—8 év előtti eseményeket elemzőtíli részletesen elmondotta a 50 intézeti növendéknek érkezett napján, azt a kiváló jött az illető, milyen ruhában, stb. Ha talányos jött, megkerestek nevét. Foglalkozását lakbelyét és ávok mivola ismért jött az illető már így fogadta: „An ismerem az urat, ugyebár X. Y. ügyvéd Budapestről itt volt 1902. január 14-én d. e. 2. észak... stb.” Van aki géppelen emlékezői remekül tud a egyéb írást helyre. Egy kis 8 éves leány, aki beszélni, gondolkodni elméletre nem tudott, még a hoztártasait sem ismerte fel, de olyan kiváló zenei emlékező tehetsége, hallása és hangja volt, hogy akármilyen dallamot egyszer hallás után előadott tartán, hiba nélkül.

és egyáltalán minden szükségletét fedezik. Mindkét eset tisztára ártó. Az egyik fél adja a testet, a másik adja azra a pénzt. A szerződést azán frók időre megkötik... a templomban. A szülő pedig ki oda adja a leányát olyanhoz, akiről az nem szeret, csak azért, hogy kevesebb legyen a kiadás, az kerít. Ez a közönséges értelemben vett korlátolt sokkal rosszabb, mert saját gyermekét adja el csupán önzésből. Pedig az anyának ezrebe juthatna ilyenkor, hogy milyen szöcsrel csókolt a meg a férjét, akik hasonló körülmények között hozzákényszerítették.

Az elemzettetok szimptomák. Szimptomái egy társadalmi betegségek, a pénzért házasságoknak. Az orvosokhoz nagyon nehéz rák megtálatni, majd csaknem alkalmazzani. Meg kell húzni változni a társadalomnak a nő nevelésének. Tényleg a nőnek a férfival egyenlő jogot adni. Adjuk meg az alkalmat, hogy megkereshesse kenyerét, hogy ne legyen rá utalva azra, hogy el menjen feleségül az első férjhez, aki el tudja tartani, anélkül, hogy szereti-e. A szülők sem fogják kényseríteni a férjhezadásra, mert hiszen többet keres, mint semmely: a saját szükségletére elegendő és nem okos a családnak kiadást többet. A férfiak előbb előtérhetnek, mert kevesebb kell az 6 réztől a családalapításhoz és a leendő nemzedék szempontjából is a legfontosabb.

Szi.

Ha az ilyen gyermeket kiképezik abban az irányban amely fel-leltetése hajlik, valóban csodás eredményt lehet véle elérni. De bizonyos fokon megállapodik, beáll a visszacsúszás, ami legtöbbször teljes elbutulással és halállal végződik.

Normális gyermekek között is találunk olyant, aki egyik másik tantárgyban vagy munkában kiváló ügyességet tanult. Jó nevelő már tudja ilyenkor, hogy az iskolai években nem szabad egyik tehetséget a másik rovására fejleszteni. Nem így a szülők. Azok elvakulnak a nagy tehetség láttára és 24 órá alatti művészt szeretőnek faragni gyermekükből. Az ilyen gyermekek igazán szerencsétlenek, mert agyontanítják őket, elvonják a játéktól, megfosztják a gyermekkor illuzióitól és legtöbbször egy igazi tehetség kifejlődését akadályozzák meg, a korai megérleltetéssel.

Atóm.

Hirek.

Jótekonyság. A József Asztaltársaság választmányja szombaton f. hó 16-án d. n. 6 órákor tartotta választmányi gyűlését Koháry János elnöke alatt. A felolvasott jegyzőkönyvből kitűnik, hogy a József Asztaltársaság a múlt évben 67 szegény gyermeket látott el a szükséges ruhásmával, 67 szegény gyermeknek tette lehetővé azt, hogy az iskolát látogathassa. Ez évben az iskolák államotatás, és az ingyenes népkezelés által az iskolába járó gyermekek száma a tavalyihoz jóval több a pláne több az olyan szegény gyermekek száma, kik eddig még iskolába nem is jártak. Évvel évrő nagyobbik így az asztaltársaság kiadása. A választmányunkra hárulik most a feladat, hogy a József Asztaltársaságot ezen nemese cél elérésében hathatósan támogassa. Az a két korona évi díj, melyet előtünk kívánnak a legnemesebb célra van fordítva. Tartan kötelességének az asztaltársaság minden egyes tagja, hogy legalább egy új tagot szeressen, csak így van kilátásunk, hogy a sok szegény árva iskolás gyermeknek segítsünk. A választmány szombati gyűlésében azt határozta, hogy felhívást intéz a helybeli tanostellőkhöz, hogy az asztaltársaság célját támogassa és ugyancsak hasonló kérdést intéz társadalomunkhoz is. Mi csak arra kérjük az asztaltársaság elnökségét, hogy a ruha kiosztást ez évben is úgy végezze mint tavaly, minden párásd nélkül. — Ugyancsak folyó hó 17-én vasárnap d. n. 3 órákor tartotta a József főherceg tőbbségeket szanatóriumának helybeli választmányja gyűlést dr. Lévinger Ede né elnöke alatt. Ezen nemese emberbaráti cél szolgáló egyesület úgy mint minden évben ez ideig is mindenszentek napján a temetőben és templomokban gyűjtést rendez. Salgotarján minden jó és nemereti lelkesülő hölgyközönsége, meg vagyunk győződve, ez évben is nem sajnálja a fáradságot és hathatósan támogatja lelkes, fáradságot nem ismerő elnökségét hogy a gyűjtés minél jobb eredményt felmutatni tudjon. A választmány azt határozta, hogy felkéri Salgotarján hölgyközönségét, hogy a gyűjtés érdekében egymást önként felhívva a gyűjtést végezze. A József főherceg szanatórium tavaly két helybeli tőbbséget vett fel és ez évben ismét egyik helybeli betegünk vett igénybe a szanatórium jótekonyságát. Csak egy virág-szálat, ezzel a felhívással fordul a szanatórium az ember barátságához. Reméljük, hogy a felhívás nem lesz a pusztában hangzó szó.

